

UITGELICHT:

#JONG

Jaarverslag NVA 2018

UITGELICHT: #JONG

POWERED BY NVA

COLOFON

Teksten: Thijs Tomassen en Jeroen van der Bijl

Portretfotografie: Abdullah Basmaji

Grafische vormgeving: Charlot Luiting

Het afgelopen jaar 2018 was opnieuw een mooi jaar voor NVA. We zijn er trots op dat we vele statushouders hebben begeleid naar hun eigen plek in de samenleving!

#JONG

Voordat jonge alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) achttien zijn, krijgen zij allerlei vormen van begeleiding, maar vanaf hun achttiende jaar moeten ze op eigen benen staan. De praktijk leert dat dit niet vanzelf gaat. Daarom biedt NVA sinds 1 januari 2018 een aparte begeleidingsvorm voor alleenstaande statushouders tussen 17,5 en 23 jaar: #JONG. Sinds de start krijgen inmiddels 132 jongeren begeleiding. Een team van vier begeleiders ondersteunt deze jongeren bij alle vragen en problemen (maatschappelijke begeleiding) en zet samen met de jongeren stappen richting opleiding en/of werk (trajectbegeleiding). NVA werkt intensief samen met andere organisaties in Amersfoort en Leusden. De jongeren van #JONG komen in dit jaarverslag aan het woord in:

#SCHOOL

#WERK

#VRIJE TIJD

#GEZINSHERENIGING

WET INBURGERING

Een ander belangrijk aandachtspunt is de nieuwe Wet Inburgering. Naar verwachting treedt deze in januari 2021 in werking. De overheid wil statushouders, naast inburgeren, versneld laten participeren in de vorm van vrijwilligerswerk of betaald werk. Deze benadering omarmen wij als NVA al jaren en daarmee lopen we dus vóór op de wetgeving. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ziet de aanpak van NVA zelfs als voorbeeld van hoe mensen beter kunnen integreren en participeren. Mede daarom waren wij betrokken bij de voorbereiding van de Wet Inburgering, hebben we bijgedragen aan expertmeetings en hebben medewerkers van het ministerie ons bezocht. Wij zijn er trots op dat landelijke en lokale overheden NVA zien als expertisecentrum, gericht op de uitvoering.

DIRECTEURSWISSEL

Tot slot een persoonlijke mededeling van mij, Annemarike van Egmond. Na ruim zeventien prachtige jaren als manager bij NVA, waarvan ruim vijf als directeur, neemt Annerieke van der Vegt op 1 april 2019 het stokje over. Annerieke heeft vele jaren ervaring opgedaan in diverse welzijnsorganisaties. Ik heb er alle vertrouwen in dat onder haar leiding NVA de komende jaren verder groeit in de dankbare rol van persoonlijke partner van statushouders.

'EEN LANGE WEG, MAAR DE WIL IS ER'

Jonge statushouders gaan meestal zo snel mogelijk de schoolbanken in. Daar leren ze een vak, schaven ze aan hun taalvaardigheid en ontmoeten ze leeftijdsgenoten. Hoe ervaren de jongeren het Nederlandse schoolleven? En aan welke toekomstdroom werken ze daar?

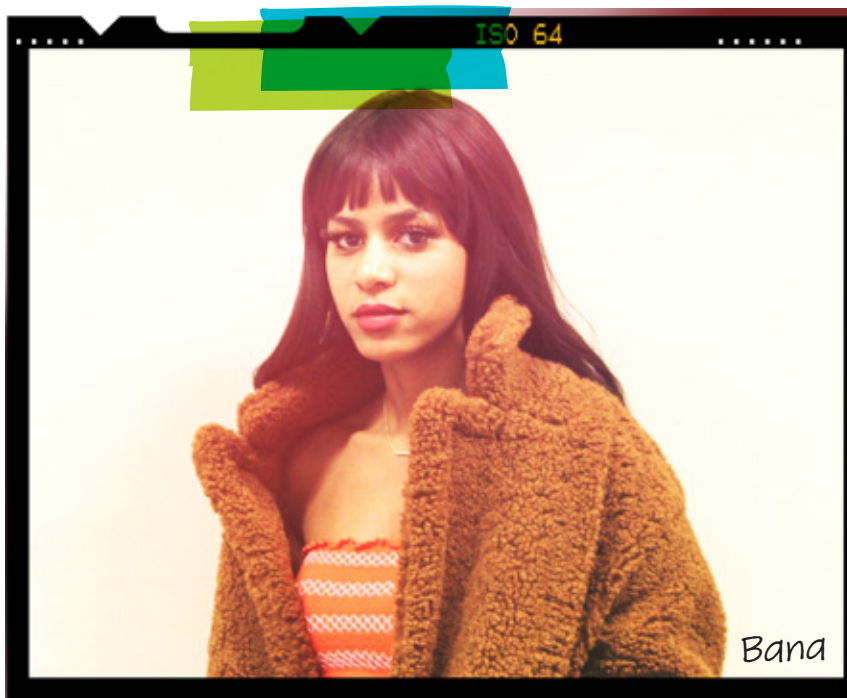
'Ik hou echt van school', zegt Merry (20) uit Eritrea. 'Daar leer ik in korte tijd veel mensen kennen. Ik praat veel met andere mensen, vind het niet eng om gesprekken aan te gaan. Maar de taal blijft wel moeilijk soms. Ik moet nog bijleren.'

Merry weet goed wat ze wil. De zorg in, mensen helpen. Daarom volgt ze de mbo-opleiding zorg op niveau 2 in Utrecht, nadat ze eerst een entreeopleiding voor anderstaligen heeft gevolgd. 'En hierna ga ik verder met niveau 3. Waar ik later wil werken? Misschien wel in een ziekenhuis. Het liefst werk ik met wat oudere kinderen. Maar het maakt mij niet heel veel uit. Als ik maar mensen kan helpen. Dat geeft een goed gevoel.'

Merry:

'Ik hou van school. Ik leer er in korte tijd veel mensen kennen'

Ze is niet de enige die dat zo ervaart. Ook Bana (19) uit Eritrea volgt een zorgopleiding, bij MBO Amersfoort. 'In de zorg werken is mijn droom. Voorlopig loop ik stage bij een kinderopvang, maar uiteindelijk wil ik in het ziekenhuis werken. Daar heb je heel afwisselend werk, en er komen jonge en oude mensen. Meander Medisch Centrum? Misschien wel! Ik reed er een keer langs en zag er verpleegkundigen in witte kleren. Ik was jaloers, haha. Dat wil ik ook!'

REGELS ZIJN REGELS

Judi (18) uit Syrië ziet werken in de zorg ook wel zitten. 'Mijn vader was vroeger operatie-assistent. Hij vertelde daar altijd veel verhalen over. Vond ik allemaal heel interessant. Ik denk dat ik daardoor voor zorg gekozen heb. Ik doe nu niveau 2,

maar wil zo snel mogelijk naar niveau 4. En daarna door naar hbo. Ik wil goede diploma's hebben. Ik denk dat ik voor maatschappelijke zorg ga kiezen. Dat is lekker breed, dan kan ik meer richtingen uit.'

Hoe ze het Nederlandse schoolleven ervaart? 'Leuk! Maar die regels, oh al die regels... Daar is Nederland goed in. Je hebt overal regels voor. Daar moest ik aan wennen. School bijvoorbeeld. Ik had voldoende cijfers om van niveau 1 naar niveau 3 te gaan, maar dat mocht niet zonder eerst niveau 2 te doen. Vond ik lastig. Maar aan de andere kant is het heel logisch dat er regels zijn, ze zijn nodig. Eerst dacht ik vaak: oh, daar gaan we weer. Dat is negatieve energie. Dus nu denk ik maar: regels zijn regels. Kun je niks aan doen.'

Ook Anas (19) uit Syrië wil zo snel mogelijk stappen maken. In zijn moederland stond hij op het punt om naar de universiteit te gaan, hier moet hij vanwege de taal onderaan beginnen. Maar Anas, pas een klein jaar in Nederland, laat zich er niet door ontmoedigen. Hij wil ook mensen helpen, maar dan vanuit de psychologie. 'Het is een lange weg, ik heb door de taal meer tijd nodig. Maar ik wil het graag. Dus werk ik er hard voor.'

KAPPER ÉN REGISSEUR

Van een heel ander bestaan droomt Waleed (24), ook afkomstig uit Syrië. Een eigen kapperszaak, dat lijkt hem geweldig. Niet gek, met zes jaar ervaring als kapper in Jordanië op zijn cv. 'Bij een kapperszaak voor vrouwen. Hier wil ik ook mannen knippen. Mijn vrienden komen allemaal al bij mij, haha. Volgend jaar ga ik de kappersopleiding op niveau 3 doen. En dan? Eerst een eigen kapperszaak, daarna wil ik regisseur worden.' Regisseur? Waleed knikt bevestigend en blijkt dus nog een heel andere ambitie na te jagen. 'Ik ben altijd met mijn camera bezig. In Jordanië en in Nederland ook. In het asielzoekerscentrum in Zeist heb ik zelfs een film gemaakt. Ik had niks daar, had tijd voor alles, dus ben ik gaan filmen. Waarom zijn mensen naar Nederland gevlucht? Hoe leven ze hier? Dat heb ik in beeld gebracht.'

Alleen de taal staat hem soms nog in de weg. 'Ik ben nu anderhalf jaar in Nederland. Dus de taal is nog een beetje moeilijk. Maar het komt goed. Ik ben hard bezig met leren. Ik weet zeker dat ik mijn Nederlands ga verbeteren. Want ik wil het graag.'

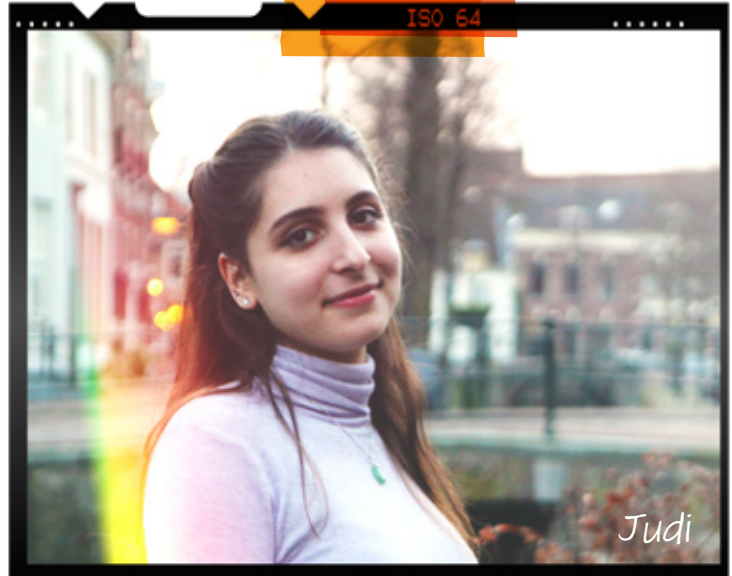

5 👍 Leukste dingen om te doen

- Iets met vrienden
- Naar de bioscoop
- Sporten
- Gamen
- Thee drinken 😊

Judi:

'School is leuk!
Maar die regels,
oh al die regels...
Daar is Nederland
goed in'

#JONG UITSTROOM

#JONG zorgt voor 20 succesvolle afrondingen binnen een jaar. Tien jongeren zijn zelfstandig, vier zijn zelfredzaam genoeg en zes jongeren verhuizen naar een andere gemeente. Daarnaast zijn drie jongeren niet-begeleidbaar en wordt de begeleiding gestaakt. Eén jongere is overleden.

Top: De jongeren zijn goed in beeld bij de begeleiders. De meeste jongeren zijn blij met de begeleiding en komen graag. Omdat zij met al hun vragen terecht kunnen bij dezelfde begeleider bouwen ze snel een vertrouwensband met de begeleider op.

Top: De maatjesprojecten Mijn Tweede Familie en EVA & Co van SOVEE, en van Sociale Gasten vormen een duidelijke aanvulling. 24 keer is gebruik gemaakt van een dergelijke match. De samenwerking tussen NVA en SOVEE is goed.

INFORMATIEGESPREKKEN WET INBURGERING

NVA nodigt 218 personen uit, waarvan zeven niet inburgeringsplichtig en 211 inburgeringsplichtig. 184 (87%) personen komen op gesprek.

TAALSCHOOL

Het aantal klassen van de taalschool NVA in Amersfoort, Zeist en Doorn neemt af. Eind van het jaar volgen in Doorn 76 klanten taallessen, in Zeist 66 en in Amersfoort 332.

TAALVRIJWILLIGERS

179 actieve taalvrijwilligers zetten zich in voor de taalscholen in Amersfoort, Zeist en Doorn. Dat doen zij als taalcoach één-op-één (103), als taalcoach in de les (76) of als taalcoach in de praktijk (13).

TAALCOACHING VOOR KINDEREN

NVA koppelt 51 kinderen uit 29 gezinnen aan een taalcoach. Zes daarvan vinden plaats in Baarn en Leusden.

'IEDEREEN MAAKT FOUTEN, DAAR LEER JE VAN'

Je bent jong, gevlucht uit je moederland en probeert te aarden in Nederland, je nieuwe thuis. Dan is een bijbaantje of stage in je leven heel belangrijk. Niet alleen om geld te verdienen, maar ook om sociale contacten op te doen en de taal sneller onder de knie te krijgen.

Neem Judi (18), geboren in Syrië, inmiddels ruim drie jaar in Nederland. Zij begon uitgerekend hier aan haar allereerste baantje, bij Intertoys in Leusden om precies te zijn. Dat was dus extra spannend. 'Ik was in het begin heel bang om fouten te maken', weet Judi nog. 'En als ik een fout maakte, was ik teleurgesteld in mezelf. Boos, verdrietig. Maar inmiddels kan ik er beter mee omgaan. Iedereen maakt fouten, je leert ervan.'

Wanneer moest ze vooral aan de processen voordat speelgoedproducten in de juiste schappen belanden. 'Soms komen er nieuwe producten binnen of moet er een etiket veranderd worden. In het

begin dacht ik: wat moet ik doen? Maar mijn collega's hebben me echt goed geholpen. Nu kan ik het zelf.'

Dat is het vooral: veel vragen en gewoon doen. Soms val je, maar je staat ook altijd weer op. En de taal? Zelfde verhaal. Judi moet lachen als ze denkt aan al die 'domme dingen' die ze heeft gezegd. 'Een verkeerd woord of een grapje dat eigenlijk een andere betekenis heeft. Gelukkig word ik dan meteen verbeterd. Oh, dus dit had ik moeten zeggen... Haha! Maar zo heb ik de taal snel geleerd. Enthousiast zijn en veel met mensen praten. Met klanten, collega's en vrienden. Je zegt een zin en krijgt altijd wel reactie.'

Judi:

'In het begin dacht ik: wat moet ik doen? Maar mijn collega's hebben me echt goed geholpen. Nu kan ik het zelf'

Rustom en Gojtom en begeleider Mirjam

SNEL LEREN

Zo werkt het voor Gojtom (19) ook. Hij komt uit Eritrea, woont 2,5 jaar in Nederland en werkt als afwasser bij de Amersfoortse vestiging van het bekende hotel en restaurant Van der Valk. 'Voor mij is het heel belangrijk dat ik de taal snel leer', vertelt hij. 'Dan kom ik verder. Het is daarom fijn dat ik bij Van der Valk met heel veel mensen werk en praat. Het is net een soort familie.'

Gojtom werkt veel en hard. En dat ook nog naast zijn stage bij Pop Up Pallets, waar hij meubels maakt, en zijn entreeopleiding techniek bij MBO Amersfoort.

'Ik vind het niet erg om zoveel te doen. Ik heb een plan in mijn hoofd en daar werk ik aan. Als ik thuis blijf zit ik tv te kijken, een beetje saai. Ik vind het leuk om te werken en heb veel contacten.'

Gojtom:

'Het is fijn dat ik bij Van der Valk met heel veel mensen werk en praat. Het is net een soort familie'

5 😊 Lekkerste eten

- Slisi • Kipdöner • Poffertjes
- Tabouleh • Oliebol

STEEDS BETER

Mooi verhaal is ook dat van Rustom (20), die net als Gojtom afkomstig is uit Eritrea. Hij liep vanuit zijn entreeopleiding taalstage bij autogarage Euromaster in Hoevelaken. Dat deed hij zo goed, dat zijn werkgever hem al snel vroeg als oproepkracht op zaterdagen en in vakanties te komen werken. Inmiddels is dat opgewaardeerd naar een volwaardig contract. Rustom volgt momenteel een opleiding tot automonteur, Euromaster is het leerbedrijf waar hij vier dagen per week werkt.

Rustom:

'Laatst mocht ik helemaal zelf een uitlaat vervangen. Dit werk past goed bij mij, ik ben er heel blij mee'

'Ik ben heel blij met mijn werk', vertelt Rustom. 'En ik word er steeds beter in. In de eerste drie maanden moest ik nog vooral banden repareren en spannen. Inmiddels mag ik ook olie verversen en lampen verwisselen. Laatst mocht ik helemaal zelf een uitlaat vervangen. Ik kan goed met mijn handen werken. Dit werk past goed bij mij, ik ben er heel blij mee.'

Rustom

#JONG SCHOOL EN WERK

De meeste jongeren gaan naar MBO-EVA, ongeveer 50%. Ruim een kwart volgt inburgeringslessen bij NVA, een zesde deel gaat naar het ISK. Een klein deel gaat naar de schakelklas, MBO-2 of werkt fulltime.

Top: Veel jongeren hebben een bijbaantje, de meesten in de horeca. Vooral de jongens doen het goed en weten hun baantje te behouden.

TRAJECTBEGELEIDING

122 personen stromen in een algemeen traject in. Daarnaast begeleidt NVA tien personen naar zorg, 82 personen naar activering en 156 personen naar opleiding of werk.

UITSTROOM NAAR WERK

34 personen, 37% van de uitstroom, vinden betaald werk, vooral in de bouw, ICT, horeca, koerierdiensten, productie en schoonmaak. Daarnaast starten vier personen een eigen onderneming.

UITSTROOM NAAR OPLEIDING

27 personen, 29% van de uitstroom, beginnen een opleiding. 16 starten met MBO-EVA, twee personen starten met MBO-2, twee personen starten met een MBO-opleiding (met behoud van uitkering) en zeven personen starten met een HBO-opleiding. Hiervan worden vier personen begeleid door UAF.

#JONG MOEILIK BEGELEIDBAAR

Door psychische problemen, middelengebruik (blowen) of een slechte fysieke gezondheid zijn enkele jongeren onbegeleidbaar. Opvallend is dat Eritrese meisjes vaker minder veerkracht en een slechtere gezondheid hebben, waardoor ze minder actief zijn. Ze zijn vaak thuis en in beweging komen, lijkt soms een grote opgave.

Knelpunt: De GGZ kent lange wachtlijsten, waardoor jongeren met psychische problemen

niet snel worden geholpen en het begeleidingstraject stagneert.

WERKPROJECTEN

71 keer heeft NVA specifiek bemiddeld voor werk en daarvan zijn 50 geslaagd. De meeste bemiddelingen, circa 80%, hebben te maken met een arbeidscontract en zo'n 20% met een stage of werker-varingsplek. Van de geslaagde bemiddelingen naar werk komt 56% uit de bijstand, andere bemiddelingen betreffen bijbaantjes.

VROUW EN KIND CENTRUM

Dit jaar is een verschuiving te zien in de resultaten van het begeleiden en opleiden van vrijwilligers. 19 vrouwen stromen door naar een opleiding of doen stappen richting werk. Dit is bijna een derde van de uitstroom.

VEEL SPORTEN, CREËREN EN SOMS GEWOON LEKKER CHILLEN

Voor gevluchte jongeren die aan hun toekomst in Nederland werken is vrije tijd vaak schaars. Ze leren de taal, gaan naar school, lopen stage, hebben een bijbaantje en moeten in sommige gevallen ook veel regelen voor hun familie waarmee ze herenigd zijn. Hoe ontspannen deze jongeren in hun vrije uurtjes? Welke hobby's hebben ze? Of wat zouden ze graag willen doen?

'Ik doe bolleybal', zegt Gojtom (19) uit Eritrea. Bolleybal? De 'v' is in de uitspraak soms nog een probleem. Er breekt een lach door op het gezicht van Gojtom, als zijn begeleider van NVA hem verbetert. 'Ja, volleybal. Nu ben ik een beetje druk met school en werk, maar ik heb het veel gedaan. In Eritrea, maar ook hier. Ik mocht meedoen met een Amersfoorts team dat elke donderdagavond speelt. Dat heeft mijn begeleider voor mij geregeld. Ik was er dan altijd vroeg om te helpen met het opzetten van de netten. En daarna spelen. Ik kan goed serveren

en een beetje smashen. Niet zo goed blokken, ik ben meer een aanvaller.'

Rustom (20) stapt ook graag het volleybalveld op. En hij voetbalt. Elke zondag met zijn vrienden op straat en hij doet mee aan de volleybal- en voetbaltoernooien van Connect Us, de organisatie die naar verbinding zoekt tussen Nederlandse jongeren en jongeren die gevlucht zijn. 'Laatst ben ik met mijn team eerste geworden', vertelt Rustom trots. 'Ik ben goed in volleybal, omdat ik lang ben en goed kan smashen.'

Anas: 'Sporten is gezond. Ook voor mijn hoofd. Ik kan goed slapen als ik gesport heb'

Sporten blijkt populair bij de jonge statushouders, zeker bij de mannen. Mooi voorbeeld is Anas (19). Die staat liefst zes keer per week in de sportschool gewichten te heffen. 'Sporten is gezond. Ook voor mijn hoofd. Ik kan goed slapen als ik gesport heb.' In Syrië was Anas ook al zo actief, maar dan vooral met zwemmen, voetballen en tennissen. 'Maar in mijn laatste periode daar was het moeilijk door de oorlog. Ik ben blij dat ik hier weer kan sporten, het is fijn om in Nederland te zijn. Hier is het veilig, hier is alles goed.'

geluid, eerst in het Engels en dan in het Turks, alsof Judi dagelijks optreedt. 'Ik heb me bij The Voice of Holland aangemeld, mocht door naar de audities, maar ik durfde niet. Misschien over een paar jaar weer proberen. Ik blijf mijn best doen. Ook dat vind ik mooi aan Nederland: je mag zijn wie je bent, echt top.'

Judi:

'Ook dat vind ik mooi aan Nederland: je mag zijn wie je bent, echt top'

Dat vindt Judi (18) ook. 'Ik kom uit Damascus. Natuurlijk mis ik veel van mijn stad. De cafés, de vrolijkheid en de positieve energie. De klanken en de grapjes. Maar dan heb ik het over vroeger. Nu is het oorlog. In Nederland ben ik veilig. Dat waardeer ik heel erg, en volgens mij alle Syrische mensen die hier zijn. Naar sommige landen mag je helemaal niet toe, dus we zijn dankbaar dat we wel naar Nederland mochten komen.'

Judi is creatief. In haar vrije tijd tekent en zingt ze graag. Dat maakt nieuwsgierig natuurlijk. Of ze nu wat kan zingen? Er klinkt vervolgens een loepzuiver stem-

5 😊 *Makkelijkste woorden*

- *prachtig* • *echt* • *grappig*
- *mooi* • *leuk*

VROLIJKE NOOT

Bana (19) is ook al zo'n vrolijke noot. Al uit zij dat in haar dansmoves. Op Afrikaanse muziek, maar ook op muziek uit de Nederlandse Top 40. Als het maar fijne klanken zijn waarop ze kan dansen. Bana heeft nog een compleet andere hobby: schrijven. Sterker nog, ze is bezig met een boek. 'Ik schrijf over wat ik heb meegemaakt. Over Eritrea, mijn vlucht naar Nederland en mijn ervaringen hier. Leuke en minder leuke dingen. Ik probeer elke week een keer te schrijven.'

Net als hun Nederlandse leeftijdsgenoten willen sommige gevluchte jongeren ook weleens chillen. Geef ze eens ongelijk. Ontspanning is noodzakelijk. Merry (20) chillt graag met haar vriendin Lisa. 'We gaan ook weleens uit eten. En ik wil gaan sporten. Maar ik ben ook druk met school. Dat is ook belangrijk toch?'

Bana:

'Ik schrijf over wat ik heb meegemaakt. Leuke en minder leuke dingen'

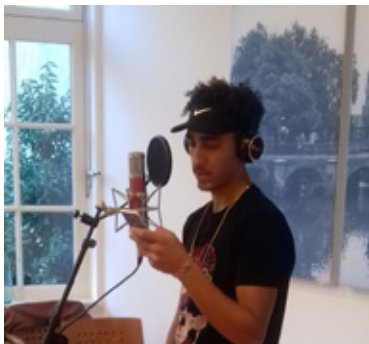
5 👍

Mooiste plekken

- Winkels Emiclaer
- Little Italy
- Eemplein
- Pathé bioscoop
- De binnenstad

Bana

#JONG VRIJETIJD

Een flink deel van de jongeren doet aan sport of is muzikaal actief. Hiervoor maken zij zoveel mogelijk gebruik van bestaande voorzieningen, zoals SRO en sportverenigingen, en van initiatieven in de stad.

Knelpunt: Veel jongeren willen graag leren zwemmen, maar de wachttijden voor zwemles zijn lang. Wanneer een jongere 18 jaar is, is helaas geen financiering meer beschikbaar.

OVERSTAP

Overstap, het participatieverklaringstraject voor statushouders, is in Amersfoort tien keer aangeboden en elf keer in de regio Zeist/Doorn. De meeste trainingen zijn in het Arabisch (14), andere worden gegeven in het Tigrinya en Farsi/Dari.

WORKSHOP PARTICIPATIE- VERKLARINGSTRAJECT

De workshop participatieverklaringstraject is voor gezinsvormers. In Amersfoort is deze workshop vijf keer aangeboden en in de regio Zeist/Doorn zes keer.

#JONG LOOP – IN CAFÉ

In het #JONG Loop – in café kunnen jongeren die in begeleiding zijn, of al zijn uitgestroomd, elke week terecht voor vragen, informatie en pure gezelligheid.

Top: Het team van #JONG organiseert van alles, zoals zomeractiviteiten en creatieve (muziek)workshops. Alle activiteiten worden goed bezocht en jongeren doen enthousiast mee.

VROUW EN KIND CENTRUM

Om meer vrouwen te laten meedenken en beslissen, heeft NVA na de zomer acht vrouwen getraind om deel te nemen aan Team Amira. Zij hebben de eerste activiteit bedacht en georganiseerd: een goed bezochte kerstlunch voor en door alle vrijwilligers van het VKC.

#JONG REGIEROL

De verschillende partijen bouwen met elkaar aan de samenwerking en die wordt inmiddels zeer gewaardeerd. Werkafspraken zijn helder en er zijn korte lijnen. De belangrijkste samenwerkende partijen overleggen regelmatig, vooral met De Tussenvoorziening, MBO-EVA, ISK en SOVEE. Ook met de gemeente vindt overleg plaats.

"TRANEN VAN BLIJDSCAP, MAAR OOK EVEN WENNEN'

Veel jonge statushouders zijn alleen naar Nederland gevlucht. Ze hebben huis en haard achter zich gelaten, en daarmee vaak ook hun familie. Gelukkig komt de droom om het gezin te herenigen in sommige gevallen uit. Hoe beleven jongeren dit? Wat verandert er in hun leven als ze weer samen zijn met hun familie?

Bana (19) uit Eritrea kan zich haar tranen nog goed herinneren toen haar ouders in Nederland arriveerden. Twee jaar lang had ze het zonder haar vader en moeder moeten stellen in een omgeving die nieuw was. Eerst een jaar in Ethiopië en vervolgens, na een lange tocht die haar leidde langs Sudan, Libië, Italië en Duitsland, een jaar in Nederland.

'Het was zo moeilijk om zonder ouders te vluchten en ook nog alleen te wonen', vertelt Bana. 'Ik kon vaak niet slapen. Gelukkig kon ik er goed over praten met een vriendin die ook zonder ouders gevlucht was. Toen ik hoorde van de mogelijk-

heid om mijn ouders naar Nederland te krijgen, ben ik meteen in actie gekomen. Maar het was niet makkelijk om het voor elkaar te krijgen. Toen het eenmaal gelukt was, moest ik huilen van blijdschap. Ik had ze erg gemist.'

WEER SAMENWONEN

Omdat Bana nog geen 18 was, kwam ze samen te wonen met haar ouders. Hoe mooi de hereniging ook was, het was ook even wennen. Twee jaar lang had ze zelfstandig gewoond, dat veranderde met de komst van haar vader en moeder. 'Ik heb in die periode geleerd om voor mezelf te zorgen. Zonder ouders die zeggen doe dit of dat. En in een ander land, een andere cultuur. In Nederland is het bijvoorbeeld normaal dat je zelf beslissingen neemt als je achttien bent geworden. En dat je daarover eerlijk en best wel direct bent. Dat was in het begin best even moeilijk voor mijn ouders, maar ze zijn er inmiddels wel aan gewend.'

Bana:

'Het was zo moeilijk om zonder ouders te vluchten en ook nog alleen te wonen'

Voor haar ouders was alles nieuw in Nederland, terwijl Bana er al een jaar woonde. Dat bracht met zich mee dat ze veel voor haar ouders moest regelen, ook omdat ze de taal al redelijk sprak. 'Soms ging ik niet naar school, omdat er anders niemand met mijn ouders mee kon om te tolken als ze ergens een afspraak hadden. Het is niet makkelijk voor mijn ouders om snel Nederlands te leren, dus ik moet nog weleens voor ze bellen. Voor internet of energie, bijvoorbeeld. Soms krijg ik hoofdpijn van al dat geregeld en gebel, zeker als mensen aan de telefoon je niet verstaan of ongeduldig zijn.'

MOEILIJKE WOORDEN

Wat Bana vertelt is herkenbaar voor Rustom (20), die ook afkomstig is uit Eritrea. 'Ik was al twee jaar in Nederland, toen mijn ouders, broertje en zusje hiernaartoe kwamen. Ik had ze al lang niet gezien, mijn moeder zelfs zes jaar. Ik was heel blij, echt een mooi moment. Maar het was ook een beetje wennen om ineens met z'n zessen samen te wonen in een huis. Ik moet ook veel regelen. Toevallig vandaag nog. Ik ben meegegaan naar het ziekenhuis. Mijn moeder is gevallen door de sneeuw. Ze kreeg ander gips. Dan moet ik mee als tolk.'

Rustom:

'Ik was heel blij, echt een mooi moment. Maar het was ook een beetje wennen om ineens met z'n zessen samen te wonen in een huis.'

'Een andere keer haal ik medicijnen of moet ik helpen met koken', vervolgt Rustom. 'Als mijn ouders iets niet snappen, dan bel ik voor ze. Brieven regel ik ook. Soms begrijp ik ze niet goed. Sommige woorden zijn een beetje moeilijk. Gelukkig kan ik dan terecht bij mijn begeleider van NVA. Dan lossen we het samen op.'

MEEKIJKEN

Ook Bana kan altijd bij haar begeleider van NVA aankloppen als ze er niet uitkomt. 'Heel fijn. Studiegeld bijvoorbeeld. Als er een brief over binnenkomt, dan laat ik mijn begeleider voor de zekerheid even meekijken. Toen ik achttien werd kwam er veel op me af en moest er van alles geregeld worden. Dan is het fijn dat iemand het samen met je checkt.'

Bana voelt zich goed in Nederland, vertelt ze. 'Hier heb ik vrijheid en ben ik zelfstandig. (lachend) En inmiddels ben ik zelfs aan het weer en het eten gewend. Al mis ik wel injera, een traditioneel pannenkoekgerecht, heerlijk met veel kip en peper erbij. Maar broccoli vind ik ook lekker, hoor.'

5 😞 Moeilijkste woorden

- geïnteresseerd • zorgverzekering
- lieveheersbeestje
- persoonlijk ontwikkelingsplan
- verantwoordelijkheid

#JONG WONEN

30% van de jongeren woont op kamers, met woonbegeleiding, 10% woont zelfstandig. Ongeveer 60% woont bij familie, vaak na gezinshereniging.

Top: De overgang van KWE naar de Tussenvoorziening verloopt goed. Op basis van heldere werkafspraken hebben alle partijen zich ingezet om dit te stroomlijnen, zodat het voor de jongere soepel verloopt.

Knelpunt: In Amersfoort is te weinig jongerenhuisvesting, waardoor de doorstroming vanuit de Tussenvoorziening stagneert.

TAAKSTELLING HUISVESTING

200 statushouders vinden in Amersfoort en 35 statushouders in Leusden een woning.

MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING

In Amersfoort stromen 146 en in Leusden elf statushouders uit, omdat zij zelfstandig hun praktische zaken kunnen regelen.

SPREEKUR

Van de 559 bezoekers aan het spreekuur heeft 38% een verblijfsrechtelijke vraag, 24% een vraag over toeslagen en kwijtscheldingen, 31% een vraag over de post en 7% een vraag over de inburgering van de bezoeker.

#JONG VERLENGING

Door studie- of schoolkeuze of veranderingen door gezinshereniging biedt NVA 44 jongeren nogmaals een traject voor een jaar aan. In een beperkt aantal situaties is de financiële situatie of de gezondheid reden om de begeleiding te verlengen.

Knelpunt: Jongeren die zijn herenigd met hun ouders ervaren nogal eens problemen en conflicten om weer samen te wonen. De problemen leiden geregeld tot inschakeling van het wijkteam.

VERBLIJFSRECHT

NVA neemt 22 nieuwe complexe zaken in begeleiding, met name gezinsherenigingen van jonge statushouders.

VOORZIENINGENFONDS/HERENIGINGSFONDS

De nieuwe naam van het Voorzieningsfonds is Herenigingsfonds. 25 volwassenen en 34 kinderen vliegen naar Nederland, waardoor 20 gezinnen in Amersfoort en Leusden weer compleet zijn.

NVA centrum voor integratie en participatie
Bloemendalse Binnenpoort 7
3811 GD Amersfoort
www.nva-amersfoort.nl